Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Cena egzemplarza 35 gr.

Rok XIV — 15 lutego 1932 r. — № 3

POCZTA

Organ Związku Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

WYCHODZI 2 RAZY NA MIESIĄC. | Komitet Redakcyjny: *J. Stangreciak, A. Sas, S. Libudzisz.* | NAKŁAD 20.000 EGZEMPL.

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się. Każdy rękopis powinien być opatrzony w podpis i dokładny adres wysyłającego.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Bednarska Nr. 25. Telefon Nr. 624-29.

Konta P. K. O.: Zarządu Głównego — 2375. Referatu Budowy Uzdrowisk — 14048. — Prenumerata 2 zł. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: 1 kol. 450 zł., 1/2 kol. 225 zł., 1/4 kol. 115 zł., 1/8 kol. 60 zł. Wiersz 1 milimetrowy, jednoszpaltowy lub jego miejsce za tekstem 50 gr. Fantazyjne, tabele 50% drożej. Szerokość kolumny 3 szpalty.

DEBATY SEJMU

nad preliminarzem budżetowym M. P. i T. na rok 1932-33

Dnia 11-go b. m. zakończone zostały w Sejmie debaty szczegółowe nad preliminarzem budżetowym Rzeczypospolitej Polskiej na rok 1932-33, zamknięte uchwaleniem budżetu w drugiem czytaniu, a dnia 13-go lutego odbyło się trzecie czytanie i ostateczne uchwalenie budżetu Państwa.

Poniżej zamieszczamy sprawozdanie Komisji Budżetowej o preliminarzu budżetowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów, przedstawiające ogólny obraz działalności Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu, oraz omawiające preliminarz budżetowy M. P. i T. na rok 1932-33 i wprowadzające do niego niektóre zmiany po stronie dochodów i wydatków, przyczem nie możemy nie podnieść szeregu zmian pokrywających się z tezami i uwagami Związku, omówionemi w „Poczcie" Nr. 22 — 23 z dnia 24 grudnia ub. r. w artykule wstępnym p. t. „W sprawie równowagi budżetu Państwa", o czem, szczegółowiej, piszemy po sprawozdaniu Komisji.

SPRAWOZDANIE KOMISJI BUDŻETOWEJ

Wysoki Sejmie!

Sprawozdanie moje pozwoliłem sobie rozbić, celem przejrzystości, na następujące dwie części:

1) część ogólna,

2) omówienie preliminarza budżetowego na 1932-33 rok.

W części ogólnej pragnę szczególnie omówić ruch pocztowy, telegraficzny i telefoniczny.

W Przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" ruchy pocztowe posiadają charakter siły wypadkowej w stosunkach kulturalno - społecznych i gospodarczych kraju. Ruchy te szczególnie przejrzyście ilustruje statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna, obejmując sobą zakres całej działalności przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Na podstawie dat statystycznych, zestawionych przez Ministerstwo Poczt Telegrafów za rok 1930, ogłoszonych drukiem, a także na podstawie danych, zaczerpniętych w tem Ministerstwie, nie trudno wykazać prężność i działalność omawianego przezemnie przedsiębiorstwa w różnych dziedzinach nietylko za okres 1930, ale i okresy wcześniejsze.

Podaję dla przejrzystszego obrazu porównawczego, za podstawę obliczeń wskaźnik 100 dla roku 1927, obok zaś liczb absolutnych w zestawionych tablicach — procentowe wyliczenie wzrostu względnie spadku danego rodzaju ruchu.

Ruchy pocztowe w poszczególnych rodzajach przesyłek ilustruje poniższe zestawienie:

W miljonach sztuk

Rok	Przesyłki listowe	Pomiędzy przesyłkami listowemi było przesyłek wolnych od opłat	Listy wartościowe	Paczki	Nadane prrekazy pocztowe i telegraficzne	Przesyłki za pobraniem	Zlecenia	Czasopisma
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1927	832,66	16,38	3,25	13,19	15,59	4,38	5,57	156,85
1928	933,54	18,96	4,67	12,21	16,04	3,67	4,06	161,82
1929	999,24	34,58	4,74	12,84	16,93	3,65	4,77	186,45
1930	977,78	47,91	4,29	11,46	16,81	3,90	4,06	198,66
według wskaźników, przyjmując rok 1927 za 100								
1927	100	100	100	100	100	100	100	100
1928	112,1	115,8	143,6	92,6	102,9	83,9	72,9	103,2
1929	120,1	211,2	145,8	97,3	108,5	83,3	85,7	117,9
1930	117,4	292,6	131,9	86,9	107,8	89,1	72,9	126,7

Najpoważniejszym, pod względem dochodowym, jest ruch przesyłek listowych, obejmuje ruch listów, kartek pocztowych, druków handlowych i próbek towarowych.

Rok 1930 niewątpliwie wycisnął swoje piętno kryzysowe na poszczególnych rozdziałach ruchu pocztowego, spadek jednak kształtował się niejednolicie i dzięki właśnie różnolitości spadku całość ruchu pocztowego wytrzymała napór kryzysu.

Statystyki za rok 1931 dotychczas nie posiadamy, trudno przeto wysnuwać horoskopy; wpływy budżetowe za 9 miesięcy roku 1931 nie wykazują gwałtownego spadku.

Jeżeli już mówimy o dochodowości ruchów pocztowych, to nie mogę nie wspomnieć o bardzo wymownej pozycji, jaką jest wzrost przesyłek listowych wolnych od opłaty.

Ta pozycja wykazuje bardzo gwałtowny wzrost, może bardzo wygodny i pocieszający dla całej administracji państwowej cywilnej i wojska oraz władz i urzędów samorządowych, ale jest to pozycja deficytowa dla przedsiębiorstwa poczty.

Świadczenia z powyższego tytułu poczta szacuje na dwadzieścia kilka miljonów złotych rocznie i o takąż sumę zmniejszają

się wpływy przedsiębiorstwa i to w okresie wahania się tych wpływów raczej w kierunku zniżkowym.

Nie mniej ważną, choć w daleko mniejszym stopniu wpływającą na dochodowość przedsiębiorstwa, jest sprawa t. zw. „ucieczki" dochodów.

Dochody uciekają w rozmaity sposób; wspomnę tylko o t. zw. pocztach prywatnych (szmuglowanie przesyłek pocztowych) oraz o fałszerstwie znaczków pocztowych.

W następstwie ostatniej podwyżki taryf pocztowych znaleźli się konkurenci poczty, którzy, ryzykując odpowiedzialność karnosądową, podejmują się przyjmowania, ekspedycji i doręczania przesyłek listowych, stanowiących przecież wyłączność poczty, za opłatą niższą od taryfy pocztowej.

Akcja ta jest oczywiście ściśle zakonspirowana, ujawnienie tych konkurentow poczty jest wskutek tego bardzo utrudnione i w większej ilości wypadków jedynie przypadek naprowadza na ślad istnienia takiego konkurencyjnego przedsiębiorstwa.

Stwierdzony fakt istnienia jednego takiego przedsiębiorstwa w Warszawie spowodował natychmiastową kontrakcję Ministerstwa Poczt, w wyniku której unieszkodliwiono dotychczas kilkanaście poczt prywatnych, zakrojonych na większą lub mniejszą skalę.

Podobnie szkodliwą dla dochodowości Poczty jest t. zw. „uczynność" szoferów i konduktorów międzymiastowych autobusów, którzy za drobnem wynagrodzeniem podejmują się przekazania listów z jednej miejscowości do drugiej. Akcja ta jest bardzo sprytnie prowadzona i uchwycenie tych konkurentów poczty natrafia na duże trudności. Pomimo to udało się stwierdzić wypadki szmuglu poczty przez personel autobusów, a nawet przez pasażerów w pociągach.

Dotkliwszą w skutkach okazała się, znana z prasy codziennej, sprawa fałszerstwa znaczków pocztowych.

Dokładna analiza danych statystycznych odnoszących się do obrotu przesyłek listowych i dochodów ze sprzedaży znaczków pocztowych w okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów we Lwowie wykazywała od dłuższego czasu pewną nieproporcjonalność między powyższemi danemi. Badania tej nieproporcjonalności stwierdzały nieuzasadnioną zniżkę dochodów ze sprzedaży znaczków pocztowych, konkretnie zaś: używanie w tym okręgu znaczków nielegalnego pochodzenia. Wkrótce też wykryto w Wiedniu źródło pochodzenia fałszywych, znakomicie wykonanych znaczków, przyczem stwierdzono, że kolporterów sprzedaży tych znaczków szukać należy w Małopolsce Wschodniej, w szczególności w Kołomyji. Nie zostało jeszcze ustalone, na jaką kwotę zostało przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" poszkodowane — przypuszczalnie na około 1 i pół miljona złotych.

Następną niemniej ważną dziedzinę obejmują ruchy telegraficzny i telefoniczny.

Działalność w tych dziedzinach ilustruje poniższe zestawienie:

W miljonach sztuk (abonenci podani są w całej sumie):

Rok	Telegramy opłacone — Nadane: Ogółem (suma liczb z rubr. 3 i 4)	Telegramy opłacone — Nadane: w obrocie krajowym	Telegramy opłacone — Nadane: w obrocie zagranicznym	Rozmowy: Ogółem (suma liczb z rubr. 6 — 8	Rozmowy: Miejscowe	Rozmowy: Międzymiastowe	Rozmowy: Międzynarodowe	Abonenci
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1927	6,75	5,91	0,84	328,35	308,12	17,89	2,33	59,901
1928	6,39	5,56	0,83	351,78	325 63	23,93	2,22	65.926
1929	5,82	5,02	0,79	354,77	326,88	25,59	2,30	70 497
1930	5,02	4,32	0,71	375,16	345,63	27,18	2,35	74,881
Wskaźnik (1927 rok równa się 100).								
1927	100	100	100	100	100	100	100	100
1928	94,5	94,0	98,2	107,1	105,7	133,7	95,2	110 1
1929	86,2	85,0	95,0	108,0	106 1	143,0	98,6	117,7
1930	74,5	73,1	83,9	114,3	112,2	151 9	100,5	125,0

Zniżkowy ruch telegraficzny ma podwójną przyczynę: pierwsza przyczyna jest ogólnie znaną i można ją nazwać obecną sytuacją gospodarczą, druga natomiast bierze właściwy swój początek ze zmian strukturalnych, jakie zachodzą między telefonem a telegrafem. W zakresie wzajemnego stosunku tych dwóch środków komunikacji wybija się wyraźny proces wypierania ruchu telegraficznego przez ruch telefoniczny.

Jeżeli już omawiamy tę dziedzinę, to, jak Wysoki Sejm miał możność przekonać się ze sprawozdania mego zeszłorocznego, na potrzeby w zakresie teletechniki nie uchwalaliśmy zbyt wielkich sum i dlatego też działalność Poczty w roku budżetowym 1931-32 rozwijała się pod znakiem daleko posuniętych oszczędności w wydatkach, spowodowanych kompresją budżetu.

To też progam prac do wykonania obejmował wyłącznie pilne i konieczne roboty, związane przeważnie z przyłączeniem nowych abonentów, budową przewodów dla potrzeb administracji państwowej, przeniesieniem urzędów do innych lokali, ulepszeniem połączeń istniejących, dalszem rozszerzeniem central telefonicznych i rozbudową sieci miejskich, wreszcie z doprowadzeniem do końca budowy dalekosiężnego kabla telefonicznego Warszawa — Cieszyn.

Budowa nowych i przebudowa istniejących przewodów w dziale połączeń telegraficznych obejmowała roboty wykonane głównie na żądanie poszczególnych władz administracyjnych i wyraziła się w wybudowaniu nowych linij telefoniczno-telegraficznych o łącznej długości linji słupowej około 200 km. przy ogólnej długości przewodu pojedyńczego około 4.000 km.

Roboty w dziale połączeń telefonicznych ograniczyły się do budowy przeważnie przewodów krótkich (poniżej 25 km.), wykonanych częściowo z przewodów bronzowych i częściowo z żelaznych na ogólnej długości około 193 km.

Z nowowybudowanych przewodów telefonicznych średniej długości wymienić należy linję Lwów — Mikołajów — Medenice i Skierniewice — Rawa Mazowiecka.

Nowe połączenia telefoniczne dalekosiężne uzyskano jedynie w drodze wykorzystania materjału zwolnionego na odcinku Warszawa — Łódź na skutek uruchomienia kabla dalekosiężnego. W ten sposób przedłużono istniejące przewody i utworzono nowe połączenie Warszawa — Toruń i Warszawa — Kutno.

W dziale komunikacji zagranicznej przeprowadzono na odcinku Lwów — Czerniowce ujednostajnienie średnicy dwóch przewodów telefonicznych, przeznaczonych dla połączenia Warszawa — Bukareszt, dla ulepszenia zaś komunikacji telefonicznej pomiędzy Warszawą a Berlinem i uzyskania stałego połączenia z Paryżem uruchomiono urządzenie telefonji wielokrotnej pomiędzy Łodzią a Münchebergiem pod Berlinem z ustawieniem stacji wzmacniakowej w Poznaniu.

Z pośród większych robót wykonanych w tym dziale, a objętych programem, wymienić należy przeprowadzoną we własnym zakresie przebudowę centrali miejskiej w Katowicach systemu miejscowej baterji na system centralnej baterji przy użyciu na ten cel łącznic dawnej centrali łódzkiej, uruchomienie w Katowicach nowej centrali międzymiastowej na 20 miejsc roboczych, uruchomienie w Radomiu nowej centrali miejskiej systemu automatycznego na 3.000 numerów i centrali międzymiastowej systemu centralnej baterji na 11 miejsc roboczych, wreszcie zbliżające się ku końcowi przebudowy central miejskich w Stanisławowie na system centralnej baterji i Inowrocławiu na system automatyczny. Pozatem zaprojektowano i omówiono nowe centrale międzymiastowe dla Stanisławowa i Krakowa, przyczem dawne urządzenia centrali Krakowskiej przeznaczono dla przeniesienia do Inowrocławia i Częstochowy.

Roboty przy budowie, przebudowie i rozszerzeniu central małych wykonano w ciągu półrocza ogółem w 114 urzędach.

Budowa i rozbudowa miejskich sieci telefonicznych prowadzona była w miarę możliwości kredytowych w miastach Wilnie, Brześciu, Radomiu, Poznaniu, Gdyni, Krakowie, Katowicach, Królewskiej Hucie, Cieszynie, Bielsku, Bydgoszczy, Toruniu, Równem, Kowlu oraz 35 mniejszych miejscowościach.

Przebudowa oraz rozszerzenie sieci miejskich w większych miejscowościach prowadzone były głównie w kierunku ich skablowania za pomocą kabli podziemnych, ułożonych w kanalizacji lub powietrznych.

Przebudowa sieci miejskich dokonywana była również z powodu przeniesienia urządzeń teletechnicznych do innego lokalu, co w pierwszej połowie roku budżetowego 1931/32 miało miejsce ogółem w 181 miejscowościach.

W związku z instalacją nowych i przeniesieniem istniejących aparatów zawieszono około 2.660 km. pojedyńczego przewodu, w tem na linjach pozamiejskich około 1.000 km.

Konserwacja urządzeń telegraficznych i telefonicznych.

Poza normalnemi pracami przy usuwaniu uszkodzeń na linjach międzymiastowych i miejskich oraz naprawie i utrzymaniu w stanie sprawnym sprzętu teletechnicznego, przeprowadzono zwykły doroczny remont linij telegraficznych i telefonicz-

nych, przyczem w pierwszej połowie roku budżetowego 1931/32 roboty te objęły ogółem 1.091 odcinków linij, gdzie wymieniona na nowe 52.548 szt. słupów i ustawiono nowych 3.740 szt. słupów.

Prowadzona od dwóch lat budowa dalekosiężnego kabla telefonicznego Warszawa — Katowice — Cieszyn zakończona została, po zmontowaniu stacyj wzmacniakowych w Łodzi, Piotrkowie, Częstochowie, Mysłowicach i Bielsku, połączeniem w dniu 16.XII 1931 r. na granicy Rzplitej w Cieszynie przewodów pierwszego kabla polskiego z siecią dalekosiężnych kabli Czechosłowacji. Otwarcie pierwszych połączeń kablowych Warszawy z Genewą, Paryżem, Wiedniem, Pragą Czeską i innemi miastami zagranicy ma nastąpić w drugiej połowie stycznia r. b.

W dalszym ciągu rozbudowy tego kabla prowadzony jest montaż jego odnóg do Gliwic, Katowic i Krakowa, przyczem w Krakowie równocześnie odbywa się montaż centrali wzmacniakowej.

Sprawa budowy nowej centrali międzymiastowej w Warszawie wstąpiła obecnie w fazę rozstrzygnięcia przetargu na dostawę jej urządzeń. Złożone przez firmy światowe oferty i projekty techniczne są dokładnie studjowane i w najbliższym czasie nastąpi wybór firmy, której zostanie powierzona budowa tej centrali.

Na mocy ustawy z dnia 22 października 1931 roku Ministerstwo Poczt i Telegrafów zawarło umowę z firmą Telephone and General Trust Ltd na dostawę urządzeń telefonicznych systemu automatycznego przez firmę Automatic Telephone Manufacturing Co w Liverpoolu i przystąpiło do realizacji programu automatyzacji sieci telefonicznych w Polsce.

Na podstawie dokładnych studjów opracowane zostały projekty automatyzacji sieci okręgowej na Górnym Śląsku i miejskich w Częstochowie, Gdyni i Brześciu n/Bugiem. Udzielenie firmie odnośnych zamówień zostanie uskutecznione w ciągu miesiąca stycznia b. r.

Rozwój urządzeń radjotechnicznych w roku budżetowym 1931/32 prowadzony był pod hasłem zatrudnienia krajowego przemysłu radjotechnicznego.

Z ważniejszych prac w dziale radjotechniki wymienię, że:

Ukończono budowę w kraju radjotelegraficznej stacji nadawczej w Radomiu o mocy około 30KW w antenie. Stacja ta posiada najbardziej nowoczesną konstrukcję i przeznaczona jest do wymiany europejskiej.

Uruchomiono na wybrzeżu w Gdyni radjotelegraficzną służbę morską z okrętami.

Zainstalowano na Centrali Odbiorczej w Grodzisku 2 odbiorniki krótkofalowe do szybkiego automatycznego odbioru, wyrobu całkowicie krajowego.

Zainstalowano odbiornik krótkofalowy na stacji odbiorczej w Gdyni.

Wykonano 4 pary przewodów linji łącznikowej pomiędzy Centralą Odbiorczą w Grodzisku a Centralnem Biurem Operacyjnym w Warszawie.

W dziale radjofonji należy stwierdzić silny rozwój nadawczej sieci radjofonicznej w Polsce.

Ukończono budowę nadawczej stacji radjofonicznej pod Raszynem o mocy około 120 KW w antenie, która stanowi jedną z największych stacyj radjofonicznych na świecie. Stacja ta posiada zasięg detektorowy na całą Polskę.

Uruchomiono silne stacje radjofoniczne we Lwowie i Wilnie o mocy około 16 KW każda, oraz stację przekaźnikową w Łodzi o mocy około 1,5 KW w antenie.

W związku ze zwiększonym zasięgiem detektorowym uruchomiono produkcję w kraju tanich i dobrych odbiorników detektorowych „detefonów", których sprzedaż odbywa się za pośrednictwem urzędów pocztowych.

Ilość abonentów radjofonicznych w Polsce przekroczyła 300.000.

Prace, o których wspomniałem dość pobieżnie wyżej, zwłaszcza w dziedzinie ruchów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych prowadziło Ministerstwo za pośrednictwem sieci instytucyj pocztowych, rozsianych w okręgach Dyrekcyjnych Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Poznań, Warszawa, Wilno.

Na terenach Wolnego m. Gdańska, w granicach określonych decyzją Ligi Narodów, czynną jest Dyrekcja Poczt i Telegrafów Rzeczypospolitej Polskiej.

Ilość instytucyj pocztowych według ich kategorji przedstawia się w biegu lat w sposób następujący:

Rok	Ogółem	Urzędy	Agencje	Pośred-nictwa	Wskaźnik: rok 1927 = 100%			
					Ogółem rubr 2	Urzędy rubr. 3	Agencje rubr. 4	Pośred-nictwa rubr. 5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1927	4,127	1,681	1,546	900	100	100	100	100
1928	3,770	1,711	1,652	407*	91.3	101.8	106 9	45.2
1929	3,875	1,818	1,700	357	93.9	108.1	110.0	39.7
1930	4,017	1,955	1,694	368	97.3	116.3	109.6	40 9
1931	4,082	1,836	1,866	380	98.9	109.2	120.7	42.2

1928 jest następstwem zwijania pośrednictw lub ich ograniczenia na terytorjum okręgu Dyrekcji Bydgoskiej, Poznańskiej i Katowickiej.

Nasycenie ilościowe sieci pocztowej nie było i nie jest w jednakowym stopniu rozłożone na poszczególnych terenach Państwa, gdyż okręgi dyrekcyjne pod względem powierzchni i ludności różnią się bardzo znacznie między sobą.

Według danych za rok 1930 np. okręg dyrekcyjny bydgoski miał powierzchni 18.956 km. i 1.444.582 mieszkańców; warszawski 81.800 km., 6.897.520 mieszkańców; wileński 94.694 km. i 2.757.321 mieszkańców.

Oczywiście, że liczby mieszkańców uległy wszędzie zwiększeniu, gdyż podane są według ostatecznych obliczeń ludności z roku 1921.

Odpowiadająca tym obszarom i ilości mieszkańców liczba instytucyj pocztowych jest różna w różnych okręgach. Ilość urzędów oraz urządzeń przedsiębiorstwa jest ciągle niedostateczna. Rozwój hamują w pierwszym rzędzie możliwości finansowe.

Kilkuletni wysiłek skierowany jest na zagęszczenie sieci pocztowej w ośrodkach, które odczuwają potrzebę połączeń.

Z tablicy, którą przytoczyłem, jest widoczny wzrost ilości urzędów i agencyj oraz spadek pośrednictw na skutek ich likwidowania. Ministerstwo, licząc się z oszczędnościami budżetowemi, powzięło decyzję w sprawie zamiany urzędów VI i V klasy o jednej sile urzędniczej na agencje, co winno przynieść poważne odciążenie dla budżetu. Zakwalifikowano do przemiany 617 urzędów pocztowych, z czego do dnia 1 stycznia 1932 roku przemieniono 141 urzędów, pozostała ilość ulegnie przemianie w przyszłym roku budżetowym.

Przy tak dużym zasięgu działania Poczty we wszystkich dziedzinach, zatrudnia ona znaczną ilość pracowników.

Stan personelu w latach 1927-1931 obrazuje poniższa tabela:

Rok	Ogółem Urzędnicy	Ogółem Funkcjonarjusze niżsi	Przy władzach administracyjnych		Przy instytucjach pocztowych, telegraficznych i telefon Techn. Zarz. telegr., telef., radjostacjach i Gł. Składach Materjałów		Zawiadowcy agencyj pocztowych i pośrednictw
			Urzędnicy	Funkcjonarjusze niżsi	Urzędnicy	Funkcjon. niżsi	
1927	14.939	13.366	1.396	174	13.543	13.192	2.446
1928	15.831	14.240	1.435	181	14.396	14.059	2.441
1929	15.996	14.715	1.457	140	14.539	14.575	2.495
1930	17.179	15.366	1.517	161	15.662	15.205	2.503
1931	16.093	14.783	1.365	141	14.728	14.642	2.628
Wskaźnik (1927 rok równa się 100).							
1927	100	100	100	100	100	100	100
1928	106.0	106.6	102.8	104.0	106.3	106.6	99.8
1929	107.1	110.1	104.4	80.5	107.4	110.5	102.0
1930	115.0	115.0	108.7	92,5	115.6	115.3	102.3
1931	107.7	110.6	97.8	81.0	108.7	111.0	107.4

Jeżeli porównamy stan personelu Poczty ze stanem ruchów pocztowych, które obrazują zestawienia przytoczone przezemnie wyżej, to otrzymujemy obraz, jak dysponuje siłami pracowniczemi przedsiębiorstwo Poczty *).

*) Sprawozdawca, w dyskretny wprawdzie sposób, wskazuje na nieproporcjonalne zwiększanie personelu w stosunku do zwiększania się ruchu pocztowo-telegraficznego i telefonicznego, o czem niejednokrotine pisaliśmy na łamach „Poczty". (Przyp. Red.).

Tutaj nadmienię jeszcze, iż, przedłożony Wysokiemu Sejmowi, preliminarz na rok budżetowy 1932/33 wykazuje dalsze zmniejszenie ilości zatrudnionych pracowników.

I tutaj wytwarza się istna kwadratura koła!

Stwierdzamy wszyscy, iż ilość urzędów i instytucyj Poczty jest ciągle niedostateczna, że chcielibyśmy dojść do stanu jak największych udogodnień, z drugiej zaś strony twarde konieczności zachowania równowagi budżetowej skłaniają, bądź co

bądź do pewnego osłabienia siły rozwojowej przedsiębiorstwa*).

Jak w roku ubiegłym, tak i obecnie nie mogę pominąć sprawy szkolnictwa technicznego.

Istniejąca przy Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Warszawie Szkoła Teletechniczna przeszła pod Zarząd Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jednak do chwili całkowitego zaspokojenia braków w etatach technicznych resortu Poczty, będzie utrzymywana i prowadzona przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

W roku szkolnym 1930/31 ukończyło szkołę 100 absolwentów, obecnie zaś na dwóch kursach Szkoły pobiera naukę ogółem 187 uczniów.

Również i w roku bieżącym przy Ministerstwie Poczt i Telegrafów pracuje Komisja Kodyfikacyjna nad ujednostajnieniem podstaw prawnych w działalności przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon". Prace Komisji posunęły się w porównaniu do omawianego przezemnie w roku ubiegłym stanu, bardzo znacznie, albowiem wydano cały szereg skodyfikowanych przepisów i instrukcyj i prace w tym dziale nie ustają.

W roku ubiegłym wymieniłem wykonane prace; dorobek Komisji Kodyfikacyjnej w roku bieżącym zwiększył się o kilkanaście tomów. W bieżącym roku budżetowym przewidziano oddanie 9-ciu prac do druku, na rok budżetowy 1932/33 przewiduje się druk około 25 prac, a ponadto w opracowaniu u referentów jest dalszych 25 prac.

Dobiegając do końca w omówieniu ogólnej działalności Ministerstwa i Przedsiębiorstwa nie mogę nie wspomnieć o zmianie statutu organizacyjnego.

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 1931 roku nowy statut organizacyjny, ogłoszony w Monitorze Polskim z dnia 24-go czerwca 1931 roku (Nr. 143, poz. 218) i od tej daty obowiązujący, przewiduje trzy departamenty: 1) Administracyjny, 2) Pocztowy i 3) Techniczny. Ponadto, istniejące na prawach departamentów: Biuro personalne, Wydział Wojskowy oraz Instytut Teletechniczny, podlegają bezpośrednio Ministrowi.

Przechodząc do omówienia preliminarza budżetowego na rok 1932/33, zatrzymam uwagę Panów na wykonaniu budżetu, które w ostatnich latach przedstawia się następująco:

Dochody w miljonach złotych:

Rok budżetowy	Ogółem	Opłaty				Inne dochody		
		pocztowe	telegraficzne	telefoniczne	radjotelegraf.	Zwroty wydatków	inne	Nadzwyczajne
1927/28	187,58	114,02	14,64	38,30	3,24	11,72		—
1928/29	211,96	132,87	16,34	48,47	3,56	7,11		—
1929/30	249,82	148,45	15,79	54,89	3,57	4,38	3,37	—
1930/31	236,46	145,65	13,54	56,56	2,78	5,12	5,51	—
Wskaźnik (1927 rok równa się 100).								
1927/28	100	100	100	100	100			
1928/29	113,0	116,5	111,6	126,6	109,9			
1929/30	133,2	130,2	107,8	143,3	110,3			
1930/31	126,1	127,7	92,4	147,7	85,9			

Zmniejszenie wpływów w budżecie tegorocznym niewątpliwie istnieje, poczta jednak, jak dotychczas, wytrzymuje odpornie falę kryzysu, pomimo, że mniej więcej, wpływy w sumie globalnej ze wszystkich opłat obniżyły się o 9% w stosunku do faktycznie osiągniętych wpływów z opłat roku poprzedniego.

Wydatki zilustruje poniższe zestawienie:

Rok budżetowy	Ogółem	Osobowe	Wskaźnik wzrostu ogólnych wydatków przy zasadzie rok 1927/28=100%
1927/28	158,09	81,45	100
1928/29	188,16	92 44	119,0
1929/30	219,51	106,62	138,9
1930/31	229,31	119,79	145,1

z którego widać wzrost sumy globalnej tych wydatków.

Odsetek wydatków personalnych w ogólnej sumie wydatków wynosi w przybliżeniu:

1927/28 — 51.5%
1928/29 — 49.1%
1929/30 — 48.6%
1930/31 — 52.2%

W bieżącym roku budżetowym odsetek ten utrzymuje się w ramach lat poprzednich i pozwala stwierdzić, iż na personelu nie jest wskazane robienie oszczędności.

Budżet przedsiębiorstwa obciążają także i emerytury.

Ilość emerytów w roku ubiegłym wynosiła (stan na 1.V.1931 r.):

	Emerytów	Wdów	Sierot	Razem
1) Ze służby polskiej	3,210	1,477	1,117	5,804
2) Ze służby zaborczej	758	1,490	176	2,424
	3,968	2,967	1,293	8,228
oraz otrzymujących dary z łaski				19
łącznie				8,247

Preliminarz na rok 1932/33 po stronie dochodowej nie został obniżony przez Komisję, wpływy bowiem były przez Ministerstwo preliminowane naogół niżej niż na rok 1931/32 o okrągłe 16 miljonów złotych.

Wydatki natomiast zostały, w porozumieniu z Rządem, obniżone o zł. 3.645.500, z czego w Zarządzie Centralnym o zł. 98.810 oraz w przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" o złotych 3.546.690.

Ponieważ z drugiej strony Komisja zaproponowała zwiększenie wydatków o sumę zł. 546.690, przeto netto zmniejszenie wynosi 3 miljony złotych i o tę sumę zwiększa się wpłata Przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" do Skarbu Państwa.

Wpływy Poczty oparte są o podstawę prawną, jaką jest ustawa o poczcie, telegrafie i telefonie z dnia 3 czerwca 1924 oraz na taryfie, jaką ustala Minister Poczt i Telegrafów.

Zasadniczemi pozycjami dochodowemi są opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, z mniejszych pozycyj jeszcze należności za świadczenia na rzecz Pocztowej Kasy Oszczędności, wpływy radjotelegraficzne i radjofoniczne oraz opłaty emerytalne od pracowników pocztowych.

Pozycje te preliminowano w okrągłych sumach na ca 238 miljonów. Reszta pozycyj w wysokości ca 7,5 miljonów stanowi poza 1.444.000.— zł. dochodu z dywidendy od udziału Poczty w zyskach Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej za rok 1931 — częściowe zwroty kosztów umundurowania, zwroty czynności najmu, dochody z wydawnictw, ze sprzedaży zużytych przedmiotów i t. p.

Ponieważ w trzech zasadniczych pozycjach, wpływających na dochodowość Poczty, preliminowano na rok 1932-33 dochody mniejsze o ca 16 miljonów w stosunku do sum preliminowanych na rok 1931-32, Komisja pozostawia stronę dochodową bez zmian.

Natomiast uległa na Komisji zmniejszeniu strona rozchodowa preliminarza o brutto zł. 3.645.500.—, netto zaś o 3 miljony złotych.

Zmniejszenia dotyczą częściowo wydatków personalnych, jak wynagrodzeń za godziny nadliczbowe, podróże służbowe, wynagrodzenia sił zastępczych oraz wydatków rzeczowych, jak druków, prowizyj od sprzedanych znaczków pocztowych, zakupu środków lokomocji, kosztów utrzymania ruchu oraz inwestycyj.

Wydatki Zarządu Centralnego uległy zmniejszeniu o ca zł. 1.000.000.— do zł. 1.601.190.— i są zaprojektowane niżej o przeszło 1 miljon w stosunku do 1931-32 roku.

Wydatki inwestycyjne uległy zmniejszeniu o sumę zł. 1.547.260.—, pozostała kwota ponad 2 miljony przypada na pozycje wyżej przytoczone.

W szczególności Komisja, w porozumieniu z Rządem, wprowadziła następujące zmiany: *(patrz tabl. strona 5-ta).*

*) ...i — z powodu przeciążenia pracą — nadszarpywania sił żywotnych oraz zdrowia personelu. (Przyp. Red.).

Błędne napisy informacyjne

Na jednych z drzwi wejściowych Urzędu Pocztowego Zakopane I przymocowana jest piękna tablica emaljowana z następującym napisem:

„Entrée au bureau des colis postaux telegraphes e telephone".

Napis ten przedewszystkiem nie jest zredagowany poprawnie po francusku, niewiadomo bowiem, czy chodzi tu o wskazanie oddziału telegraficznego i telefonicznego, czy też oddziału *paczek telegraficznych i telefonicznych.*

Tak bowiem możnaby zrozumieć, a przecież takie paczki wogóle nie istnieja.

Skoro jednak popełniono taki błąd, to conajmniej można było uniknąć błędów ortograficznych.

Dlaczego *„telegraphes"* jest w liczbie mnogiej, a *„telephone"* w liczbie pojedyńczej?

Z jakiego języka jest wzięte „e" które ma oznaczać „i" (po franc. „et").

Opuszczone są również znaki (accent aigu!) w wyrazach télégraphes i téléphone.

Nie kompromitujmy się wobec zagranicy!

Dział	Rozdział	Paragraf	TYTUŁ	Zwiększenie o kwotę	Zmniejszenie o kwotę	Uwagi
1			**Zarząd Centralny.**			
		2	Różne wydatki osobowe		60.000.—	z poz 1 — wynagr. za godz. nadl. i zapomogi
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia		35.810.—	z poz. 1 — podróże służbowe
		4	Środki lokomocji		3.000.—	z poz. 2b — wydatki rzeczowe
			Razem		98.810.—	
2			**Przedsiębiorstwa.**			
	1		Dyrekcje Poczt i Telegrafów.			
		2	Różne wydatki osobowe		100.000.—	z poz. 6 — podróże służbowe
		3	Wynagrodzenia dodatkowe		100.000.—	z poz. 7 — wynagrodzenia za godz. nadliczbowe
		5	Pomieszczenia		970.—	z poz. 3 — utrzymanie budynków i lokali
		10	Ruchomości		50.000.—	z poz. 4 — zakup środków lokomocji
	2		Urzędy pocztowe.			
		2	Rożne wydatki osobowe		450.000 —	z poz. 1 — wynagrodz. sił zast. 300.000,— z poz. 6 — podróże służb. 150.000,—
2	2	3	Wynagrodzenia dodatkowe	349.500.—		poz. 3 — 1b — wynagrodzenia specjalne plus 309.500,— poz. 3 — 1c — zasiłki specjalne — plus 270.000,— zł. poz. 5 — Dod. za specj. telegraf. minus 30.000,— zł., poz. 8 — Dod. za godz. nadliczbowe — minus 200.000,— zł.
		4	Świadczenia socjalne		120 000.—	z poz. 1 — Opłaty ubezpieczeniowe
		5	Pomieszczenia		111 270.—	z poz. 1 — Komorne 35.000,— z poz. 2 — Opał i t. d. 61.500,— z poz. 3 — Utrzym. budynków i t. d. 14.770,—
		7	Koszty utrzymania ruchu		844.000.—	z poz. 2 — Druk znaczków poczt. 100.000,— z poz. 3 — prowizja od sprzed. znaczków 150.000,— z poz. 4 — remont i konserw. linji 540.000,—
		9	Różne	294.000.—		poz. 2 — wydawnictwa plus 330.000,— poz. 4— różne (braki kasowe) minus 36.000,—
		10	Ruchomości		300.000.—	poz. 3 — Inwent. specj. minus 20.000,— poz. 4 zakup, budowa, środek lokom. minus 250.000,—
	3		Radjotelegraf.			
		3	Wynagrodzenia dodatkowe		5.000.—	z poz. 5 — wynagrodzenie za godz. nadliczbowe
	4		Główny skład mater. poczt.			
		3	Wynagrodzenia dodatkowe		2.000.—	z poz. 7 — wynagrodzenie za godziny nadliczbowe
		7	Koszty utrzymania ruchu	2.000.—		w poz. 2a — wydatki osobowe
	6		Izba kontroli rachunkowej.			
		3	Wynagrodzenia dodatkowe		15.000.—	z poz. 7 — wynagrodz. za godziny nadliczbowe
			Rozchody nadzwyczajne.			
2	2		Urzędy pocztowe.			
		11	Nieruchomości		1.547.260.—	z poz. 1 — nowe budowle 592.300, — z poz. 2 — remont kapit. 7.900,— z poz. 5 — budowa linji 947.060.
			Ogółem	645.500.—	3 645.500.—	
			zmniejszenie netto		3.000.000.—	

O sumę netto 3 miljony zwiększono wpłatę do Skarbu Państwa.

W imieniu Komisji Budżetowej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy

prelinimarz budżetowy Ministerstwa Poczt i Telegrafów na 1932/ r. w brzmieniu przedłożenia rządowego ze zmianami wprowadzonemi przez Komisję.

Przewodniczący: **Byrka.** Sprawozdawca: **Józef Gliński.**

* * *

Jak wynika z powyższego sprawozdania Komisji Budżetowej, a zwłaszcza z tabelki ostatniej, obok umieszczonej, Komisja Budżetowa poczyniła szereg zmian po stronie wydatków, redukujących budżet M. P. i T. netto o 3 miljony złotych, przyczem większość z tych zmian, jak zaznaczyliśmy na wstępie, pokrywa się z naszemi spostrzeżeniami. I tak:

Kredyty na podróże i przesiedlenia w Dyrekcjach Pocztowych, które proponowaliśmy zmniejszyć przynajmniej o 80 tysięcy złotych, zostały zmniejszone o 100 tysięcy złotych;

Kredyty na podróże i przesiedlenia w urzędach pocztowych, gdzie stawialiśmy wniosek o obniżenie ich przynajmniej o 88 tysięcy złotych, zostały zmniejszone o 150 tysięcy złotych. Zmiana ta, poza jej wartością materjalną zmierzającą do obniżenia deficytu budżetowego Państwa i ujemnych jego skutków, ma jeszcze i to znaczenie faktyczne, że musi oczywiście — w pewnym przynajmniej stopniu — powodować większą ostrożność przy przenoszeniach pracowników pocztowych z urzędu do urzędu, **ze względów służbowych.**

Uwaga nasza dotycząca skreślenia całej pozycji na **zakup środków lokomocji** (nowych samochodów osobowych) w Dyrekcjach pocztowych w kwocie 115 tysięcy złotych, została przez Komisję Budżetową uwzględniona połowicznie, przez skreślenie 50 tysięcy złotych.

Opłaty ubezpieczeniowe, określone przez nas jako wygórowane o ca 198 tysięcy złotych, zostały zmniejszone o 120 tysięcy złotych.

Prowizja za sprzedaż znaczków, co do której w naszych uwagach budżetowych podnieśliśmy również swoje zastrzeżenia, została zmniejszona o 150 tysięcy złotych.

Kredyty na remont i konserwację linij telegraficznych i telefonicznych, gdzie zwracaliśmy uwagę na znaczne potanienie sprzętu elektrotechnicznego, zostały obniżone o 540 tysięcy złotych.

Omawiane przez nas **wydatki na zakup inwentarza specjalnego** obniżono o 20 tysięcy złotych.

Kredyty na **zakup i budowę środków przewozowych,** gdzie proponowaliśmy zmniejszenie tej pozycji o 500 tysięcy złotych, zostały zmniejszone o 250 tysięcy złotych.

Wreszcie w dziale **wydatków nadzwyczajnych,** zgodnie z duchem naszych spostrzeżeń została zmniejszona pozycja na nowe budowle o 592 tysiące złotych, oraz pozycja na budowę linij o 947 tysięcy złotych.

Porównując w ten sposób uchwalone przez Sejm wnioski Komisji Budżetowej z naszemi spostrzeżeniami, zawartemi w wymienionym na wstępie artykule w „Poczcie" z końca roku ubiegłego, możemy stwierdzić, że, poniekąd, i my — jako Związek — przyczyniliśmy się do częściowego przynajmniej zmniejszenia się ogólnego deficytu budżetowego Państwa, braliśmy rzeczowy udział w pracy państwowo-twórczej.

Niestety, Komisja Budżetowa m. in. poczyniła i takie oszczędności, co do których nasza opinja musi zostać negatywną. Do nich należy w pierwszym rzędzie zaliczyć okrojenie pozycyj na wynagrodzenia za godziny nadliczbowe pracy oraz pozycje na opał, oświetlenie i utrzymanie budynków w urzędach pocztowych.

Obie te pozycje były preliminowane w kwotach tak skromnych, a pozycje na opał i oświetlenie urzędów w kwotach tak niedostatecznych nawet, że okrojenie tych właśnie pozycji budzić w nas musi najwyższe zdumienie, zwłaszcza, że w artykule naszym zwracaliśmy szczególną uwagę na ich stwierdzoną znikomość! Należałoby przypuszczać, że na Komisji Budżetowej pozycje te nie spotkały się z mocną i uargumentowaną obroną przedstawicieli Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Miejmy nadzieję, że Pan Minister Poczt i Telegrafów, zwróci na to uwagę przy debatach Senatu nad budżetem M. P. i T. i być może zdoła jeszcze restytuować je do poziomu przedłożenia rządowego.

Już dotychczas kwoty preliminowane na wynagrodzenia za godziny nadliczbowe były na tyle niedostateczne, że nie wiadomo było jakiego klucza używać przy podziale ich między pracowników, a normy opałowe i oświetleniowe obecne, doprowadzają do rozpaczy (bez przesady) naczelników urzędów i zatrudniony w urzędach personel.

Chłodno i mroczno jest już teraz we wszystkich urzędach pocztowych. Czy stan ten miałby się jeszcze pogorszyć? Czy urzędowanie będzie mogło się odbywać w kompletnem już zimnie i pociemku?

Miejmy nadzieję, że Pan Minister Poczt i Telegrafów zdoła jeszcze te sprawy naprawić...

* * *

W czasie obrad na plenum Sejmu nad budżetem Ministerstwa Poczt i Telegrafów, Pan Minister Poczt i Telegrafów wygłosił dłuższe przemówienie, które, z braku miejsca, zamieścimy w n-rze następnym.

W OBLICZU NOWYCH OGRANICZEŃ

DELEGACJA MIĘDZYZWIĄZKOWEGO KOMITETU PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH U WICEMINISTRA SKARBU ST. STARZYŃSKIEGO

W dniu dzisiejszym do Ministerstwa Skarbu zgłosiła się delegacja Międzyzwiązkowego Komitetu Prac. Państwowych. W zastępstwie p. Ministra Skarbu delegację przyjął wiceminister p. St. Starzyński, przyczem po przemówieniach poszczególnych członków Delegacji, oświadczył co następuje:

„Kiedy ostatni raz przed paru miesiącami przyjmowałem delegację Międzyzwiązkowego Komitetu Prac. Państw. w sprawach emerytalnych, zaznaczyłem, że zagadnienie to w Polsce z punktu widzenia równowagi budżetowej jest bardzo aktualne. Przyczyną aktualności tego zagadnienia jest zbyt wielki w stosunku do innych obowiązków i potrzeb państwowych odsetek wydatków budżetowych, przeznaczonych na emerytury, renty inwalidzkie i świadczenia na rzecz bezrobotnych, jak również liberalny charakter obowiązujących u nas przepisów w tym zakresie.

Punktem wyjścia do wszelkich rozważań na ten temat musi być równowaga budżetu — jako postulat realizowany przez Rząd Marszałka Piłsudskiego od 1926 roku, dzięki czemu Polska przetrwała dotychczas kryzys światowy lepiej od niektórych państw nawet bogatszych i który to postulat zgodnie z oświadczeniem Rządu musi być utrzymany nadal, aby Państwo nasze przetrwało przeżywany przez świat kryzys gospodarczy — bez względu na czas jego trwania .

Z przeprowadzonej w czasie obecnej debaty budżetowej analizy wydatków państwowych, Panowie wiedzą, że 55,5 proc. preliminowanych wydatków stanowią: 1) uposażenia czynnych funkcjonarjuszów państwowych 991 milj. zł.; 2) emerytury (bez przedsiębiorstw Kolei, Poczty, Lasów) 149 milj. zł.; 3) renty inwalidzkie 157 milj. zł., i 4) zasiłki dla bezrobotnych 60 milj. zł. Razem 1.357 milj. zł. Pozostałe wydatki państwowe dadzą się podzielić na 3 grupy: długi państwowe 276 milj. zł., obrona kraju 556 milj. zł. i wszystkie inne wydatki państwowe 258 milj. zł. Pozycje na długi państwowe i na obronę kraju są bezsporne, i z niczyjej strony nie są kwestjonowane. Pozycja 258 milj. zł. na wszystkie potrzeby państwowe, poza wyżej wymienionemi i poza wydatkami personalnemi, jest tak małą, że o znaczniejszej redukcji jej mówić niepodobna. Nie znam dotychczas, bo ich nie otrzymałem, uwag związków urzędniczych do budżetu państwowego, które to uwagi reklamowała prasa. Znam natomiast nadesłane mi uwagi do budżetu Ministerstwa Skarbu — i nie znalazłem tam żadnych wskazań znaczniejszej redukcji.

Stwierdzając, że na wydatkach rzeczowych dalsze znaczniejsze redukcje nie są możliwe, lecz i nie zaniedbując żadnych najdrobniejszych oszczędności — i chcąc dostosować się do malejących w związku z kryzysem wpływów — Rząd musiał zwrócić uwagę na grupę wydatków osobowych.

Po zeszłorocznych redukcjach pensyj urzędniczych, szukając dalszych oszczędności na wydatkach uposażeniowych czynnych funkcjonarjuszów — w drodze reorganizacji aparatu państwowego i jego zmniejszenia — należało zwrócić uwagę na przyczynę wysokości wydatków emerytalnych, inwalidzkich i t. p. oraz poddać zbadaniu przepisy na mocy których wydatki te są dokonywane.

Zagadnienie emerytalne na przyszłość może być rozwiązane tylko w drodze utworzenia funduszu emerytalnego, którego projekt jest w opracowaniu i w krótkim czasie będzie gotów. Nie rozwiąże on jednak zagadnienia nadmiernego wzrostu corocznych świadczeń emerytalnych państwa w stosunku do urzędników już zemerytowanych względnie przechodzących na emeryturę w najbliższych latach, który to wzrost w dziedzinie administracji, bez Kolei, wyraża się 25 miljonami rocznie — na skutek dobrowolnego przyjęcia przez Państwo wypłaty emerytur za lata służby w państwach zaborczych względnie pracy zawodowej przed wojną, oraz na skutek bardzo liberalnych przepisów naszej ustawy emerytalnej. Pragnąc utrzymać nadane już urzędnikom uprawnienia do otrzymywania emerytury za przedwojenne lata pracy — Rząd jednak musiał poddać rewizji zasadnicze przepisy emerytalne.

Z tych względów, projekt noweli uchwalonej przez Radę Ministrów, który zostanie dziś lub jutro złożony Sejmowi — przewiduje przesunięcie minimalnego okresu służby, niezbędnego do wysługi emerytalnej z 10 na 15 lat. Zaznaczam, że 10-letni okres był wysoce liberalnym przepisem, nieznanym w wielu bogatszych od Polski państwach. Ponieważ nowela z marca b. r. przewidziała możność przekazywania wpłaconych składek emerytalnych Zakładowi Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i odnośne rozporządzenie wykonawcze niebawem będzie wydane, przeto funkcjonarjusze państwowi w swych prawach emerytalnych nie będą narażeni na straty, a Skarb Państwa uwolniony zostanie od płacenia długoletnich emerytur, ludziom, którzy w chwili zwolnienia znajdują się w wieku zbyt młodym — aby stać się emerytetm lub, aby im wiek przeszkodził w znalezieniu innej pracy. Uposażenie emerytalne za ten— przedłużony, minimalny okres wysługi pozostaje bez zmiany w wysokości 40 proc.

Drugą zasadą nowego projektu jest łamana progresja we wzroście uposażenia emerytalnego w związku z ilością wysłużonych lat. Okres od 15 do 25 lat wysługi emerytalnej doliczany będzie do emerytury, jak dotychczas po 2,4 proc. za każdy rok służby, okres zaś od 25—35 roku służby po 2,8 proc. Jest to uzasadnione tem, że im kto dłużej pracuje — powinien być uprzywilejowany w stosunku do tego kto pracował krócej. Przy dzisiejszym wzroście emerytury po 4 proc. za każdy rok służby — w pierwszych 10 latach, a 2,4 proc. w następnych — uprzywilejowani są ci, którzy krócej pracują.

Dalszą zmianą jest podwyżka opłat emerytalnych z 5 na 8 proc., t. j. do wysokości, która umożliwi tworzenie funduszu emerytalnego, gdyż dopiero przy 8 proc. składce możliwem jest pokrycie wartości kapitałowej uprawnień emerytalnych osób mających z tych uprawnień korzystać, jak to jest w Zakładach Ubezpieczeń. W tej zresztą wysokości Skarb Państwa, w myśl zeszłorocznej noweli, będzie musiał przekazywać składki Zakładowi Ubezpieczeń. Jest to niewątpliwie obciążenie dzisiejszego budżetu funkcjonarjusza państwowego, ale też i jedyna droga do rozwiązania problemu emerytalnego.

Czwartą zmianą jest określenie pełnej wysługi emerytalnej w wysokości równej faktycznemu uposażeniu funkcjonarjusza państwowego w ostatnim roku służby Ponieważ uposażenie to będzie mniejsze o opłatę emerytalną, słusznem jest, by pełna emerytura również była 92 proc. nominalnego uposażenia. Nie jest uzasadnionem, by pełna wysługa emerytalna — dawała emerytowi uposażenie wyższe aniżeli otrzymywał w czynnej służbie.

Jak zaznaczyłem wyżej, Rząd nie chcąc odbierać przyznanych zasadniczo praw emerytalnych za przedwojenne lata służby w państwach zaborczych, jako praw nabytych, ogranicza się jedynie do zastosowania tych nowych zasad emerytalnych do emerytów. Nie byłoby bowiem słusznem, aby ciężar konieczności zmniejszenia wydatków na emerytury ponosić mieli tylko obecnie czynni funkcjonarjusze państwowi, z wielkiem uprzywilejowaniem tych, którzy już zostali zemerytowani. W myśl zasady przytoczonej wyżej emeryci, którzy otrzymują uposażenie za 10 do 15 lat, nie będą pozbawieni eemrytury, tylko zaopatrzenie ich ulegnie odpowiedniemu zmniejszeniu.

Od zasady rewizji wysokości zaopatrzeń emerytalnych przewidziane są nadto dwa wypadki: 1) dla wdów i sierot, których zaopatrzenie nie przewyższa 50 względnie 25 złotych, co jest uzasadnione względami humanitarnemi oraz 2) dla eme-

rytów b. państw zaborczych, którzy otrzymują na mocy istniejących ustaw tylko 75 proc. uposażenia, a więc już mają je znacznie zmniejszone.

Ponieważ rewizja dotychczasowych emerytur wymaga dłuższego okresu pracy i nowela przewiduje wprowadzenie jej w życie z dniem 1 lipca 1933 r., zaś urzędnicy dzisiaj czynni będą emerytowani na nowych zasadach od dnia wejścia w życie projektowanej noweli, a równowaga budżetowa wymaga natychmiastowego wydatniejszego zmniejszenia wydatku na emerytury, przeto poczynając od dnia 1 maja r. b., aż do 1 lipca 1933 r. pobierana będzie od zaopatrzeń emerytalnych 8 proc. opłata, równa opłacie emerytalnej funkcjonarjuszów czynnych. Wyjątek uczyniony jest dla wdów i sierot, których zaopatrzenia nie przekraczają 50 względnie 25 zł miesięcznie. Opłata ta obowiązywać będzie stale tylko w stosunku do emerytów zaborczych, których zaopatrzenia nie będą w drodze rewizji zmniejszane.

Poza wymienionemi zmianami oraz z niektóremi nowemi, nowela wprowadza możność zaliczania do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych okresu czynnej działalności niepodległościowej oraz okresu kar w związku z tem odbytych a orzeczonych przez państwa zaborcze. Nieuwzględnienie w dotychczasowej ustawie tych okresów pracy lub odcierpianych kar przy całkowitem uwzględnieniu służby zaborczej, wydaje się conajmniej niezrozumiałe, jeśli nie wyraźnie krzywdzące w niepodległem Państwie Polskiem tych, którzy o tę niepodległość walczyli.

Projektowana nowela niewątpliwie nakłada na obecny i zemerytowany świat urzędniczy przy szczupłym jego budżecie nowe ciężary — ale skoro Rząd dla utrzymania równowagi budżetowej Państwa, a tem samem możności zaspokojenia wszystkich potrzeb państwowych, a w tem i zobowiązań wobec czynnych i zemerytowanych funkcjonarjuszów państwowych, zmuszony był poczynić szereg zarządzeń obciążających całe społeczeństwo — świat pracowniczy winien przyjąć to jako zrozumiałą i zgodną z jego interesem konieczność państwową".

——o——

Komunikat niniejszy otrzymaliśmy już w chwili składania numeru. Dziś, popołudniu, odbędzie się posiedzenie Zarządów Głównych wspólnie działających Związków i Stowarzyszeń pracowników państwowych, na którem zostanie przeprowadzona dyskusja nad wytworzoną sytuacją, a pojutrze, t. j. 17 lutego przedstawicielstwo połączonych Związków uda się do p. Prezesa Rady Ministrów, któremu przedstawi stanowisko Związków pracowników państwowych w tej sprawie. Przebieg tej audjencji przedstawimy w następnym numerze „Poczty", ewentualnie wcześniej, w komunikatach do Kół Miejscowych i Zarządów Okręgowych.

DALSZA AKCJA ZJEDNOCZONYCH ZWIĄZKÓW

W wyniku wspólnych obrad Zarządów Głównych trzynastu Związków i Stowarzyszeń pracowników państwowych*), w końcu ub. m. został wniesiony do Pana Prezesa Rady Ministrów następujący memorjał, reprezentujący uchwały i postulaty wspólnie obradujących Związków:

Do

PANA PREZESA RADY MINISTRÓW

w Warszawie.

Zarządy Główne:

1) Związku Nauczycielstwa Polskiego,
2) Związku Pacowników Poczt, Telegr. i Telef.
3) Stowarzyszenia Urzędników Państwowych,
4) Stowarzyszenia Urzędników Skarbowych,
5) Związku Urzędników Kolejowych,
6) Związku Zaw. Drużyn Konduktorskich,
7) Związku Zaw. Leśników,
8) Związku Niższych Funkcjonarjuszów Państwowych,
9) Związku Niższych Funkcjonarjuszów Poczt, Telegr. i Telef.,
10) Związku Pracowników Umysłowych Administracji Wojskowej,
11) Związku Pracowników Więziennych,
12) Stowarzyszenia Urzędników Kontroli Skarbowej,
13) Powszechnego Związku Emerytów Państwowych,

reprezentujące przeszło 150.000 zorganizowanych pracowników państwowych, zebrane na t. zw. Małym Kongresie pracowników państwowych w Warszawie w dniu 17 stycznia 1932 r., po rozważeniu sytuacji, w jakiej po trzynastu latach istnienia odrodzonego Państwa Polskiego znalazły się rzesze pracowników państwowych, tak ciężko dotknięte zarządzeniami oszczędnościowemi ubiegłego roku, jednomyślnie powzięły następujące uchwały:

*) Patrz artykuł: „Obrady i postulaty zjednoczonych Związków pracowników państwowych"— „Poczta" Nr. 2

PONAD SIŁY*)

1. Pracownicy państwowi w Polsce od początku istnienia Państwa niejednokrotnie wykazywali i wykazują całkowite zrozumienie potrzeby ofiar materjalnych na rzecz Państwa, jakkolwiek warunki egzystencji warstwy pracowniczej były bardzo ciężkie. Jednakże pracownicy państwowi z całym naciskiem podnoszą, że zastosowane względem nich środki oszczędnościowe nie są współmierne do rzeczywistych sił materjalnych rzeszy pracowniczej i nie odpowiadają w należytej mierze zasadzie równomiernego rozkładu ciężarów i świadczeń na rzecz Państwa na poszczególne grupy społeczne. W szczególności obniżki płac nie oszczędziły nawet budżetów minimalnych, w wielu wypadkach zniżając dochody pracownicze poniżej najskromniejszego minimum egzystencji.

W związku z powyższem zgromadzeni zwracają się do władz Naczelnych Państwa o jaknajrychlejsze przeprowadzenie odciążenia rzeszy pracowników państwowych od zbyt wielkich świadczeń materjalnych i przywrócenie płac do poziomu, zabezpieczającego normalną egzystencję.

*) Tytuliki nasze.

W OBRONIE PRAW DOBRZE NABYTYCH

2. Doba kryzysu, stwarzająca z konieczności specjalną atmosferę depresji i ostrożności, nie może być momentem właściwym do podejmowania gruntowniejszych reform ustawodawstwa urzędniczego.

Z tej racji zgromadzeni w sposób stanowczy przeciwstawiają się wszelkim projektowanym zmianom ustawodawstwa pracowniczego, zmierzającym ku uszczupleniu obecnych warunków prawnych i materjalnych pracy oraz bytu pracownika państwowego, w szczególności zaś kategorycznie przeciwstawiają się wszelkim projektom odebrania lub ograniczenia nabytych praw, podkreślając, że projekty takie podrywają wiarę w stabilizację stosunków państwowych i wytwarzają szkodliwą atmosferę ogólnej niepewności.

Równocześnie zgromadzeni podkreślają z naciskiem, że zmiany w ustawodawstwie urzędniczem nie powinny być podjemowane bez wysłuchania opinji stowarzyszeń i związków pracowniczych, jako reprezentujących interesy pracownicze.

W TROSCE O ZDROWIE I ŻYCIE

3. Pomoc lekarska dla urzędników i pracowników państwowych stanowiąca ustawowo zagwarantowane prawo pracownicze w dotychczasowym zakresie nie zabezpiecza w dostatecznej mierze najniezbędniejszych potrzeb, co w rezultacie ostatecznym odbijać się musi niekorzystnie na sprawowaniu przez urzędników państwowych powierzonych im obowiązków oraz przyśpiesza emerytowanie.

Kredyty na cele pomocy lekarskiej przeznaczone w budżecie na rok 1932/33 zostały zmniejszone prawie o 30 proc., co wpłynie na jeszcze większe pogorszenie i tak nidostatecznej pomocye lekarskiej.

Z powyższych względów w trosce o stan zdrowia pracowników państwowych jak i należyte funkcjonowanie aparatu państwowego zebrani domagają się zwiększenia kredytów na pomoc lekarską, mogących zabezpieczyć pomoc tę zgodnie z faktycznemi jej potrzebami.

POPIERANIE SAMOPOMOCY — OBOWIĄZKIEM PAŃSTWA

4. Zebrani stwierdzają z głębokiem przeświadczeniem, że akcja samopomocowa ułatwia bytowanie sfer pracowniczych i podnosi ich poziom kulturalny i społeczny z bezspornym pożytkiem dla aparatu państwowego i dlatego udzielenie pomocy w jaknajszerszym zakresie na akcję samopomocową uważają za obowiązek Państwa. Pomoc powinna być udzielana na prace w zakresie:

1) kredytowym — (kasy przezorności, pomocy, banki i t. p.),
2) gospodarczym — (spółdzielnie budowlane, spożywcze i inne podobnego typu),
3) uzdrowiskowym — (sanatorja, domy wypoczynkowe i t. p.),
4) kulturalno - oświatowym — (pisma fachowe i zawodowe, bibljoteki, czytelnie, organizacje sportowe i turystyczne).

UZASADNIENIE

Zagadnienia bytu materjalnego i położenia prawnego pracowników państwowych w Polsce znajdują się ciągle jeszcze w stanie nieustalonym, ulegającym częstym zmianom. Z jednej strony położenie materjalne warstwy pracowniczej, wskutek niskich uposażeń, nie zabezpiecza dziesiątkom tysięcy rodzin normalnej, a nieraz nawet minimalnej egzystencji i pauperyzuje — ku szkodzie zarówno ich samych jak nawet i Państwa — liczną warstwę społeczną, a z drugiej strony środowisko pracowników państwowych jest ustawicznie niepokojone o zamierzeniach względnie przygotowaniach zmian w ustawodawstwie pracowniczem zmierzających ku odebraniu względnie uszczupleniu praw nabytych.

Ten stan rzeczy, w roku ubiegłym szczególnie pogorszony, a to przedewszystkiem przez dotkliwe i nadomiar nierównomierne obniżki uposażeń oraz przez pogłoski o zmianach w ustawodawstwie pracowniczem, zmusza podpisane organizacje do odwołania się do Rządu o wszechstronne rozważenie wytworzonej sytuacji oraz o zastosowanie w czasie jaknajrychlejszym środków ku poprawie niezwykle trudnego położenia pracowników państwowych.

Pracownicy państwowi w Polsce stanowią liczną warstwę społeczną, która łącznie z rodzinami przekracza miljon głów. Zapewnienie bytu i warunków pracy całej tej rzeszy związane jest ściśle z zagadnieniami ogólno - społecznemi i ogólnogospodarczemi. Nadewszystko zaś stan zdrowia i sił fizycznych oraz duchowych armji pracowniczej posiada pierwszorzędne znaczenie dla sprawności aparatu państwowego, stojącego w Polsce stale wobec zadań niezwykle trudnych, wymagających napięcia inicjatywy i ofiarnej pracy.

Sytuacja materjalna pracowników państwowych po dokonanych w roku ubiegłym obniżkach uposażeń stała się wprost katastrofalną, bowiem 75 proc. ogółu pracowników państwowych otrzymuje uposażenie poniżej najskromniejszego nawet minimum egzystencji. Przez skasowanie dodatku stołecznego oraz połowy dodatku kresowego (na Śląsku) została pominięta zasada równomiernego traktowania pracowników państwowych. Jeśli się porówna koszty utrzymania w Warszawie i w ośrodkach przemysłowych jak Górny Śląsk, biorąc jedynie pod uwagę mieszkanie, żywność, odzież i obuwie, to ceny tych artykułów są przeciętnie od 30 do 50 proc. wyższe od cen na prowincji. W tych warunkach przywrócenie dodatków wyrównawczych dla miejscowości droższych jest zwykłym wymogiem sprawiedliwego traktowania interesów pracowniczych. Ta sama przesłanka jednakowego traktowania interesów pracowniczych przemawia za przywróceniem 10 proc. dodatku, który otrzymują wojskowi zawodowi i funkcjonarjusze policji państwowej, zwłaszcza że uposażenie wojskowych i tak jest wyższe niż pracowników cywilnych.

Kredyty przenaczone na państwową pomc lekarską w projekcie budżetu na rok 1932/33 zostały zmniejszone o 30 proc., co wzbudziło uzasadnione obawy, iż pomoc lekarska w następnym roku budżetowym ulegnie ograniczeniu. Za podniesieniem kwot na ten cel przemawia przedewszystkiem interes Państwa, gdyż niedostateczna pomoc lekarska powoduje przedwczesne zużycie sił i zdrowia, a tem samem powoduje konieczność wcześniejszego emerytowania ludzi, którzy mogliby z pożytkiem dla Państwa pracować jeszcze przez szereg lat. Przeprowadzone oszczędności w tym dziale oddziałają niewątpliwie także na znaczne zwiększone wydatki na emerytury.

Przechodząc do zagadnień ustawodawstwa pracowniczego, podpisane organizacje uważają, iż obecna sytuacja gospodarcza Państwa nie może być odpowiednim momentem do przeprowadzenia gruntowniejszych reform tego ustawodawstwa. Przeprowadzone w tych warunkach zmiany czynione będą nie z punktu widzenia faktycznych potrzeb, lecz pod kątem widzenia obecnego kryzysu, który nie może być uważany za sytuację normalną.

Jeśli chodzi o sprawy pomocy finansowej na akcje samopomocy gospodarczej, prowadzonej przez organizacje pracowników państwowych, to sprawę tę, jako wymagającą odrębnego omówienia, podpisane organizacje przedstawią Panu Premjerowi w oddzielnym memorjale.

KONKRETYZACJA POSTULATÓW

Reasumując powyższe, podpisane organizacje uważają za niecierpiące zwłoki załatwienie następujących spraw:

1) Doraźnej poprawy sytuacji materjalnej przez:

a) przywrócenie automatycznego awansu w szczeblach,

b) przywrócenie awansów w stopniach,

c) przywrócenie dodatku stołecznego i połowy dodatku kresowego,

d) przywócenie 10 proc. dodatku do uposażeń.

2) Zaniechania zmian w ustawodawstwie pracowniczem, zmierzających do pogorszenia względnie odebrania praw nabytych.

3) Podwyższenia kwot w budżecie na rok 1932/33, przeznaczonych na pomoc lekarską dla procwników państwowych conajmniej do wysokości przewidzianej w budżecie na rok 1931/32.

Ponadto podpisane organizacje pracownicze ponawiają postulat, by wszelkie sprawy dotyczące stosunków prawnych i bytu materjalnego pacowników państwowych przed powzięciem ostatecznych decyzyj były omawiane z przedstawicielami związków i stowarzyszeń pracowniczych.

×

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że Pan Prezes Rady Ministrów w d. 17 lutego b. r. przyjmie Delegację wymienionych w memorjale Związków, którym udzieli odpowiedzi na zawarte w memorjale poglądy i postulaty.

Ze świata poczty

FRANCJA

Podwyżka taryfy.

W celu uniknięcia deficytu w budżecie poczty, administracja poczty podwyższyła opłaty telefoniczne, za przesyłki polecone, druki i próbki towarowe.

HISZPANJA

Upaństwowienie telefonu

Minister Komunikacji przedstawił 10 grudnia 1931 r. projekt ustawy, mocą której telefony oddane w ręce prywatne mają być z powrotem upaństwowione.

DANJA

Kryzys i redukcje płac

Do parlamentu został wniesiony przez ministra skarbu w październiku 1931 r. projekt obniżenia różnych należytości ubocznych pracowników państwowych.

Zniżki te mają wynosić 10 proc. i dotyczyć mają przedewszystkiem dodatków reprezentacyjnych.

Zamiary obniżenia należytości za służbę nocną, za jazdę i t. p. nie zostały zrealizowane.

NIEMCY

Nie będzie dalszej zniżki płac

Liczne niemieckie czasopisma donosiły, że z uwagi na bardzo trudne położenie finansów Rzeszy niemieckiej nastąpić ma dalsza zniżka uposażeń.

W związku z tem zwróciły się organizacje zawodowe do rządu, który udzielił odpowiedzi, że wiadomości prasowe są zmyślone, gdyż w rządzie zamiary obniżenia płac nie istnieją.

Automatyczna sprzedaż znaczków.

...W Niemczech sprzedaż znaczków pocztowych uskutecznia się w wielu wypadkach zapomocą automatów, których jest trzy rodzaje:

Jedną wartość znaczków można nabyć w automatach, mieszczących się w skrzynkach pocztowych, rozmieszczonych na ścianach domów przy różnych ulicach.

Do kupna wielu wartości znaczków służą automaty, działające w ten sposób, że przy wrzucaniu w szczelinę należności uruchamia się rączkę, zapomocą której wyraża się żądaną wartość znaczka.

Ponadto inne automaty sprzedają oprócz znaczków, również i kartki pocztowe.

Ochrona pracowników od mrozów

Tak jak w ubiegłych latach Dyrekcje Poczt otrzymały zarządzenie, upoważniające do wydawania na koszt skarbu ciepłych napojów pracownikom technicznym i pocztowym zatrudnionym w służbie zewnętrznej, narażonym na zimna.

Znaczki dobroczynne

Urzędy pocztowe otrzymały do sprzedaży znaczki na cele dobroczynne wartości 6 i 12 fen. sprzedawane po 10 i 15 fen. Znaczki te będą ważne do końca sierpnia 1932 r. i służą do frankowania przesyłek pocztowych.

WŁOCHY:

Najmniejszą pocztą na świecie jest poczta Stolicy Apostolskiej, obsługująca ludność, składającą się z 639 mieszkańców.

ANGLJA.

Znaczki pocztowe w Anglji grupowane są do sprzedaży nie tylko w arkusze, lecz także i w taśmy znaczkowe nawinięte na tekturowe szpulki. Takie rulony znaczków, z których każdy na swym marginesie nosi kolejny numer z ogólnej liczby, — znajdują zastosowanie przedewszystkiem w automatach sprzedających znaczki, nie mniej jednak zapotrzebowanie ich do sprzedaży ręcznej ogólnie wzrasta.

CO PISZE PRASA ZAWODOWA

„Życie Urzędnicze“ organ Stowarzyszenia Urzędników Państwowych omawia w artykule **„Po Małym Kongresie“** znaczenie tegoż Kongresu, który wobec odpowiedzialnych czynników państwowych i wobec szerokiej opinji publicznej podkreślił, że zagadnienie urzędnicze żyje w całej swej rozciągłości, że z porządku dziennego trosk państwowych zepchnąć się nie pozwoli i że domaga się rozwiązania w jednej z pierwszych kolejności zagadnień państwowych.

„Życie Urzędnicze“ zapytuje się:

Na czemże te opinje i te wytyczne polegają? Ich treść, stanowiąca zwarte i jasne konkluzje tego wszystkiego, co było mówione w ciągu całego ubiegłego, tak klęskowego roku na całym obszarze zorganizowanego zawodowego ruchu pracowniczego, sprowadza się do tez prostych i jasnych:

1. odciążenie pracowników w czasie jaknajszybszym od dławiących ofiar materjalnych, niewspółmiernych z ich możliwościami,

2. niepogarszanie położenia prawnego rzeszy pracowniczej, a w szczególności nienaruszanie praw nabytych,

3. wzmaganie i konsolidowanie sił pracowniczego ruchu zawodowego.

Siła tych tez polega przedewszystkiem na tem, że zostały one wysunięte jako opinja zgodna i jednomyślna niezwykle już licznego zespołu organizacyjnego. Za temi postulatami stoi, można to stanowczo stwierdzić, cała opinja pracownicza, o ile chodzi o rzesze pracowników państwowych.

Na zakończenie stwierdza się:

Rok ubiegły był rokiem klęsk, spadających na rozproszone i zaskoczone siły pracownicze. W roku bieżącym czeka nas mozolna, ciężka praca odwojowywania utraconych pozycyj. Mały Kongres stał się dobrym wstępem do tej akcji: zakończył poważny fragment koncentracji sił, ustalił punkty wyjścia i kierunki akcji. O plony przyszłości trzeba będzie walczyć hartownie i konsekwentnie.

„Łącznik“ organ Związku Urzędników Kolejowych porusza w artykule **„O prawo głosu dla personelu P. K. P.“** chaos, jaki istnieje w zakresie praw jersonelu P.K.P. i zaznacza:

Od dłuższego już czasu podkreślaliśmy, że anormalnem zjawiskiem w polityce władz kolejowych, jest całkiem wyraźne dążenie do pozbawienia personelu kolejowego jakichbądź nadziei na możność wywierania pewnego wpływu na ustalenie i rozstrzyganie całego szeregu problemów, związanych bezpośrednio ze światem pracowniczym, a dotyczących w pierwszym rzędzie zasadniczych sankcji dla stosowania wobec sfer urzędniczych i pracowniczych wszystkicth tych zdobyczy socjalnych, jakie stały się już obowiązujące w stosunkach służbowych prywatno - prawnych.

Jest to zjawisko conajmniej niezdrowe, szczególniej w czasach obecnych, gdy cały świat cywilizowany stara się dążyć drogami postępu po nowe zdobycze, gdy stare formy ustępują miejsca formom nowym, gdy wreszcie w całym świecie widzimy dążenie do wciągnięcia w orbitę poważnych zagadnień najszerszych sfer społecznych za pośrednictwem ich prawnych zastępców, mężów zaufania.

Niechże nie zdziwią się władze kolejowe i władze inne, że w warunkach, w których decyzje zapadają przy drzwiach zamkniętych, a o których personel dowiaduje się już o fakcie dokonanym, każde nowe prawo, każdy przepis, traktowany jest przez sfery pracownicze, jako prawo narzucone siłą, a stąd nie budzące nigdy ani zaufania, ani tembardziej zadowolenia.

Słuszne uwagi kończy „Łącznik“ dobitnym głosem:

Personel kolejowy jest personelem żywym. Nie brak mu inicjatywy, nie brak mu tych walorów, których wymagać należy od personelu przedsiębiorstwa P.K.P. Ergo — personelowi temu nie wolno odmawiać praw człowieka i obywatela, praw — już nie samostanowienia o sobie — lecz wpływania na decyzje władz i współdziałania z władzami.

„Głos Kolejowca“ organ Zjednoczenia Kolejowców Polskich pisze w artykule **„Zmiany na przyszłość“** o pogłoskach w sprawie projektowanej przez Rząd nowelizacji ustawy emerytalnej.

Pismo to między innemi pisze:

W dniu 13 stycznia r. b. w czasie debaty w Komisji Budżetowej Sejmu nad budżetem emerytur i rent zabrał głos p. Wiceminister Skarbu, St. Starzyński, którego przemówienie, z uwagi na zasadnicze znaczenie, winno być w uwadze szerszych kół zanotowane ku pamięci. P. Wiceminister stwierdził tedy, że wydatki na emerytury w budżecie państwowym wzrastają bardzo szybko, że dotychczasowe środki zaradcze (m. in. nowela marcowa z 1931 roku do ustawy z 1923 r.) niewiele pomogły i że wobec tego — cytujemy za „Gazetą Polską“ — „koniecznem staje się przecięcie narastającego zagadnienia emerytalnego tak, aby **na przyszłość** uchronić Państwo od takich wydatków. W tym celu wydaje się uzasadnionem opracowanie nowych zasad emerytalnych **na przyszłość,** opartych na samowystarczalności składek emerytalnych“. P. Wiceminister stwierdził, że w tym właśnie kierunku Rząd prowadzi prace przygotowawcze.

To wyjaśnienie nie było dla członków Komisji dostatecznie jasne, wskutek czego interpelowano p. Wiceministra, co oznacza to „przecięcie zagadnienia“ i te „zasady na przyszłość“. Odpowiedź p. Wiceministra Starzyńskiego cytujemy według powyżej cytowanego źródła dosłownie:

„W sprawie samowystarczalności składek emerytalnych nie byłem należycie zrozumiany. Miałem tu na myśli dalsze zastępy urzędników, wstępujących do służby. Przy zaliczeniu dawnych lat służby i podwójnem liczeniu lat wojny nie może być mowy o samowystarczalności w odniesieniu do dzisiejszych urzędników. Chciałem powiedzieć, że **należałoby kiedyś zrobić ten przedział** i ustalić, że co do dzisiejszych urzędników Państwo ma takie czy inne ciężary, które **aż do wymarcia tych osób będą Skarb obciążały.** Natomiast nowy zastęp urzędników możnaby już oprzeć na samowystarczalności składek emerytalnych“.

W **„Kolejarzu“** organie Centr. Związku Zaw. Pracowników Kolejowych znajdujemy wyczerpujące artykuły o planie finansowo - gospodarczym przedsiębiorstwa P. K. P. na rok 1932—33.

Na uwagę zasługuje przemówienie p. Ministra Komunikacji Kühna, który w dyskusji nad budżetem Ministerstwa Komunikacji zaznaczył, że kryzys musi się wkrótce złagodzić.

Wielkich możliwości oszczędnościowych nie należy się spodziewać ani w dziedzinie personalnej, ani w dziedzinie zakupu materjałów. Będą za to niewątpliwie oszczędności o charakterze organizacyjnym przez większą kontrolę wydatków i t. p.

Jeżeli spojrzeć globalnie na ten budżet, to całkowicie podzielam zdanie referenta, że suma wpływów powinna być zmniejszona i osobiście liczę się z jeszcze większym spadkiem wpływów niż proponuje referent. W związku z tem muszę się też liczyć ze zmniejszeniem wydatków i każdy paragraf

Zachcianki P. Naczelnika

NIE POWINNY POZOSTAWAĆ W KOLIZJI Z INTERESAMI SKARBU.

W Nr. 51-ym „Ostatnich Wiadomości Wołyńskich“ pod powyższym tytułem znajdujemy następujący artykulik, jako jeszcze jeden z obrazków naprawdę nieunormowanych stosunków w urzędzie pocztowo-telegraficznym Równe, pod kierownictwem naczelnika urzędu p. Lipskiego.

„W dzisiejszych czasach złej konjunktury gospodarczej wszystkie instytucje tak państwowe jak samorządowe i prywatne starają się posunąć oszczędność do jaknajdalszych granic.

Redukuje się pracowników, obcina się pobory i wszyscy przyjmują tę konieczność ze spokojem, wiedząc, iż dzieje się to z powodów od nikogo niezależnych.

Dziwnem też w takiej chwili wydaje się stanowisko Naczelnika rówieńskiego Urzędu Pocztowego p. Lipskiego, który nie zważając na ciężkie czasy, bawi się w dobieranie sobie personelu.

Rozumiemy doskonale, że może p. Lipskiemu, jako naczelnikowi, nie podoba się ten czy iny urzędnik, ale to nie jest jeszcze powodem do starania o pozbycie się go.

Nie stawiamy tu gołosłownych zarzutów, ale faktem jest, że w ostatnich czasach 12 urzędników, którzy nie popełnili żadnych przekroczeń, zostało przeniesionych do innych miejscowości.

Nie będziemy tu rozwodzili się nad kosztami, związanemi z przeniesieniem urzędnika, że są one olbrzymie, każdy to dokładnie wie, stwierdzamy tylko jedno, iż koszty te ponosi skarb państwa.

Głośno komentowano np. fakt przeniesienia do Hrubieszowa długoletniego pracownika tut. Urzędu, p. Zawrzykraja, którego przekroczenia, jak twierdzą wtajemniczeni, polegają na tem, iż p. Z., jako członek zarządu Związku urzędników pocztowych, niejednokrotnie ostro występował, przeciwko krzywdzącym zarządzeniom p. Lipskiego w stosunku do urzędników mu podległych.

Być może, iż p. Lipski kierował się tu specjalnemi względami, mającemi na celu podniesienie sprawności tut. Urzędu Pocztowego, ale mamy wrażenie, że to możnaby przeprowadzić w inny sposób, nie narażając i tak biednego skarbu państwa.

Może Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Lublinie zechce zwrócić na to uwagę i na przyszłość wnioski p. Nacz. Lipskiego poddawać uprzednio ścisłemu i rzeczowemu zbadaniu“.

będzie musiał przejść pewną redukcję. **Sądzę jednak, że stan kryzysu, choć prędko nie minie, musi się wkrótce złagodzić** i z tego powodu uważam za możliwe przyjęcie na rok 1932 tej dopłaty do Skarbu, którą proponuje referent, jakkolwiek pełnej osobistej wiary w ten rezultat nie mam. W r. b. budżetowym dokonaliśmy wpłaty do Skarbu 64 milj., w tem 24 milj. od Francuzów. W każdym razie rok ten zamkniemy jakąś nadwyżką, nie jesteśmy daleccy od sumy preliminowanej na 9 miesięcy roku 1932, t. j. 50 milj.

„Głos Nauczycielski" Nr. 21 — 22 z dnia 7 lutego r. b. organ Związku Nauczycielstwa Polskiego poświęcono w całości zagadnieniom ustroju szkolnego.

„Głos Nauczycielski" pisze w artykule wstępnym:

Tworzymy własny polski system wychowania i kształcenia — system, który pozwoli narodowi polskiemu na wszechstronny rozwój swych przyrodzonych wartości, na tworzenie bezcennych skarbów bogactwa narodowego nie przez jedną uprzywilejowaną grupę, ale miljony świadomych swej roli obywateli Rzeczypospolitej.

Tworzymy jednolity ustrój szkolncitwa!

Moment to niesłychanie ważny dla naszego posłannictwa. W momencie tym zatroszczyć się musimy, by w budowie ram ustrojowych ideały nasze znalazły pełny wyraz i całkowite zastosowanie. Stajemy bowiem wobec całego szeregu koncepcyj, zawartych w projekcie ustawy, koncepcyj nowych, na potrzebach wiecznie rozwijającego się życia opartych, wobec których musimy sformułować swe stanowisko, mając za busolę w wyczuciu potrzeb społeczeństwa i państwa i w umiłowaniu zawodu wyrzeźbiony ideał szkoły i nauczyciela.

Z życia związku

LIDA

Dnia 11 października ub. r. w lokalu Urzędu Pocztowo-Telegraficznego Lida I odbyło się Walne Doroczne Zebranie członków Koła Miejscowego. Po powitaniu przez kol. Prezesa Koła Leonarda Pacewicza, delegata Zarządu Okręgowego w osobie Prezesa kol. Józefa Szrubisa i obecnych na zebraniu, jednogłośnie powołano na przewodniczącego zebraniem kol. Józefa Szrubisa, na asesorów kol. Antoniego Jakutisa i Stefana Michalaka, oraz na sekretarza kol. Bazylego Korkucia.

Po przyjęciu porządku dziennego udzielono głosu prezesowi Koła, celem złożenia sprawozdania z ubiegłej kadencji, który w krótkiem i treściwem sprawozdaniu zobrazował działalność Zarządu Koła. Po ukończeniu sprawozdania udzielono głosu skarbnikowi kol. Michałowi Podhajnemu, który złożył szczegółowe sprawozdanie z Kasy Związkowej i Kasy Samopomocy.

Następnie zabrał głos przewodniczący Komisji rewizyjnej kol. Felicjan Zdanowicz, stwierdzając zgodność sprawozdania skarbnika, wyrażając uznanie dla skarbnika za wzorowe prowadzenie ksiegi kasowej.

Po krótkiej dyskusji udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum i na wniosek kolegi Korkucia udzielono skarbnikowi Koła kol. Podhajnemu remuneracji w sumie 150 zł. za prowadzenie Kasy Samopomocy.

Następnie zabrał głos Prezes Koła Okręgowego kol. Józef Szrubis, który w krótkiem przemówieniu zobrazował działalność Zarządu Okręgowego i stosunek do Władz administracyjnych.

Na wniosek kol. Szrubisa postanowiono stosownie do odezwy Pocztowego Komitetu Bezrobocia, przystąpić do akcji pomocy bezrobotnym i opodatkować się według norm wykazanych w odezwie.

Wobec pogłosek o podniesieniu lat do wysługi emerytalnej z 10 do 15, uchwalono prosić Zarząd Główny o przeciwstawienie się zmianom niepomyślnym w przepisach emerytalnych.

Uchwalono domagać się na wypadek zwolnienia, wypłaty 3-ch miesięcznego odszkodowania, a nie wypowiedzenia, ponieważ ten stan rzeczy ujemnie wpływa, jak na służbę, tak również na usposobienie zwolnionych.

Uchwalono domagać się w Zarządzie Okręgowym aby Domy Uzdrowiskowe były budowane na terenie Okręgu Wileńskiego.

Uchwalono zaległe długi Kasy Samopomocy ściągać z żyrantów.

Następnie przystąpiono do wyborów nowego Zarządu i wybrano Komisję Skrutacyjno-Wyborczą w osobach: Józefa Nosowicza, Jana Szafrana i Stefana Michalaka, poczem przez tajne głosowanie wybrany został następujący Zarząd: kol. kol. Leonard Pacewicz, prezes, Michał Podhajny, skarbnik, Konstanty Kozakiewicz, sekretarz, Michał Krasowski, v.-prezes, Władysław Piotrowski, v.-skarbnik, Kazimierz Puciato, zast. sekretarza, Bazyli Korkuć, przewodniczący Kom. Rewiz., Antoni Siergiej, Albin Jacewicz — członk. Kom. Rew., Artur Garajs, Felicjan Zdanowicz — zast. czł. Kom. Rewiz.

Po uskutecznieniu wyborów jednogłośnie przez obecnych wyrażono podziękowanie kol. Szrubisowi za obecność na zebraniu oraz na wniosek kol. Konstantego Kozakiewicza, udzielono podziękowania naczelnikowi U. P. Lida I p. Antoniemu Jakutisowi, za udzielenie lokalu oraz za obecność na Walnem Zebraniu członków naszego Koła. Na tem obrady zakończono.

Na Sanatorjum

Wykaz kwot uzyskanych w m-cu styczniu 1932 r. ze sprzedaży znaczków na Budowę Uzdrowisk i Sanatorjów dla pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej — zebranych za łaskawem pośrednictwem P. P. Naczelników i Kierowników Urzędów i Agencji pocztowo-telegraficznych, Zarządów Kół Związku, Miejscowych Komitetów budowy Uzdrowisk oraz przy wybitnym współudziale członków Związku Pracowników Poczt, Telegr. i Telefonów.

1. Albertyn	24.—
2. Andrzejów k. Łodzi	2.84
3. **Białystok 1**	**248.40**
4. Bobrka	42.—
5. Brasław	20.—
6. Brzeżany.	20.—
7. Biała k. Rawy Mazow.	17.—
8. Baranowo k. Ostrołęki	16.—
9. Bystra na Śląsku	15.—
10. Błędów	14.50
11. Berezce k. Krzemieńca	10.—
12. Baranów k. Żyrardowa Ag.	10.—
13. Bostvń	8.—
14. Bolesław k. Olkusza	8 —
15. Białozórka	7.60
16. Borowa k. Mielca	7 —
17. Bydgoszcz 3	6 —
18. Brudzew	4.—
19. Bodzechów Agencja	1.20
20. Czempiń **Noworoczne**	55.04
21. Czarny Dunajec	50.—
22. Częstochowa 1	33.60
23. Chojny k. Łodzi	30.—
24. Chmielnik	29.—
25. Chodecz	25.—
26. Czarnków n. Notecią	13.80
27. Chołogów	10.—
28. Czyżew	10.—
29. Chroberz	10.—
30. Czemierniki	5.—
31. Dzisna	40.—
32. Dobczyce	10.—
33. Dzierzgowo	9.—
34. Domaczewo	8.20
35. Falenica	16.—
36. Grodno Koło Miejscowe	80.—
37. Gawłuszowice	40.—
38. Gorzkowice	31.50
39. Gąbin	30.—
40. Góra Kalwarja	20.—
41. Goniądz	8.—
42. Germakówka	7.—
43. Gudogaje	5.—
44. Golina n. Wartą	4 —
45. Góra św. Małgorzaty Ag.	—.90
46. Hrycewicze	30.10
47. Honczary	30.—
48. Husiatyn	26.—
49. Iwanczany Agencja	24.—
50. Izbica Kujawska	16.—
51. Iwkowa Agencja	12.—
52. Jaryczów Nowy	34 23
53. Jeżów	20.—
54. Jaćmierz	6.40
55. Janikowo	3.—
56. **Kowel Koło Miejscowe**	**210.—**
57. Kolno kol. Szupicki	50 —
58. Krywicze	30 —
59. Kościeniewicze	25.—
60. Konin Koło Miejscowe	20.—
61. Kikół	16.—
62. Kozłów k. Tarnopola	16 —
63. Koło	15 —
64. Kamesznica Agencja	10.—
65. Królikowo Nowe	8 —
66. Krynice k. Tomasz. Lub. Ag.	7.44
67. Komańcza	5.30
68. Kucewicze Agencja	4.—
69. Kleszczele	3.19
70. Krasienin Agencja	1.60
71. Lipno	24.—
72. Laskowice	12.—
73. Lubraniec	12.—
74. Lignozy Agencja	8.—
75. Lutówko	5.10
76. Lidzbark	3.80
77. Lubitów	3 —
78. **Łódź 1 Noworoczne**	**320.—**
79. Łeczyca	94.50
80. Łunna	40.—
81. Łódź 8	20.—
82. Łękawa Agencja	20.—
83. Łapanów	16 28
84. Łysiec	8 —
85. Łabunie Agencja	2.—
86. Mława 1	50 —
87. Mińsk Mazowiecki	48 —
88. Męcina Agencja	40.—
89. Maków Mazowiecki	36.—
90. Milejów	26.—
91. Małkinia	26.50
92. Międzyrzec k. Korca	16.—
93. Mogielnica k. Grójca	16.—
94. Mogilany n. Horyniem	14.25
95. Mielnik	10.—
96. Markuszów	8.—
97. Mędrzechów	—.40
98. Nowy Korczyn	80.—
99. Nowy Dwór k. Modlina	50.—
100. Niewiadom	12.—
101. Nieszawa	10.—
102. Niemirów	4 —
103. Naliboki	2.—
104. **Ostróg n. Horyniem**	**104.—**
105. Ostrów k. Lubartowa	40.—
106. Obertyn	16.—
107. Ożenin	13.—
108. Ożarów k. Wielunia Ag.	3.—
109. Ogorzeliny	2.80
110. Oleszyce	2.—
111. **Pniewy**	**100.—**
112. Pszczyna	64 —
113. Płock Koło Miejscowe	48.—
114. Powursk	40.—
115. Pułtusk	40.—
116. Potok Górny Agencja	24.—
117. Przasnysz	24.—

118. Pińczów	24 —	135. Sokal	30.—	152. Terespol n. Bugiem	10.—	168. Warszawa 23	5.—
119. Poznań Urząd Telegraficzny	16.—	136. Siniawka	22.95	153. Terebieżów Agencja	8.—	169. Wojnicz	5.—
120. Płuhów	13.60	137. Skępe	20 —	154. Trzemeszno	6 —	170. Wygoda	5.—
121. Pacanów	8.80	138. Stare Sioło	20.—	155. **Warszawa 1**	**120.—**	171. Wołkowyje k. Dubna	5.—
122. Piętkowo	8.—	139. Solec n. Wisłą	20 —	156. **Włocławek**	**100.—**	172. Warszawa 20	4.80
123. Parchacz	5.—	140. Szydłowiec k. Radomia	12.—	157. Wysokie Litewskie	30.—	173. Wilno 4	1.60
124. Poniec	4.86	141. Siemianowice Śląskie	10 —	158. Włoszczowa	20.—	174. Zakroczym	40.—
125. Przyszowice	2.—	142. Szczerców	10.—	159. Wierzchowiska Ag.	16.—	175. Zaostrowiecze	30.—
126. Rypin	40.—	143. Szkło Agencja	10 —	160. Wisznice	15.—	176. Zabłotce k. Brodów	15.—
127. Rogów k. Koluszek	37.—	144. Sulejów	8 —	161. Włodawa	10.40	177. Zawadka k. Kałusza Ag.	10.—
128. Rudnik n. Sanem	10 —	145. Sieciechów Agencja	8.—	162. Wielka Brzostowica	10.20	178. Zaręby k. Chorzel	9.70
129. Rudniki k. Wielunia	8 —	146. Sokołów podlaski	8.—	163. Warka	10.—	179. Zadarów	4.—
130. Radomyśl n. Sanem	8.—	147. Szypliszki Agencja	8.—	164. Wąsewo k. Ost. Maz. Ag.	8.—	180. Zakrzówek Agencja	3.05
131. Radziejów	5 —	148. Skalmierzyce Nowe	5.60	165. Worniany	8.—	181. Żuromin	24 —
132. Raciborowice k. Hrubiesz.	3.—	149. Szreńsk	3.—	166. Wolna Agencja	7.—	182. Żydaczów	20.—
133. Rożana Grodz.	3.—	150. Szczyrzec k. Limanowej Ag.	1 40	167. Wysokie k. Krasnegostawu Agencja	5.40		
134. Stryj Koło Miejscowe	50.—	151. Śrem	—.40			**Ogółem**	**4.253.33**

PODZIĘKOWANIE

Podpisana sierota po podurzędniku pocztowym składa w imieniu swoim i czworga młodszego rodzeństwa serdeczne podziękowanie i „Bóg zapłać" za przysłaną bezzwrotną zapomogę.

Aniela Orgalówna

Kraków, ul. Szlak 63.

ODEZWA

Koło miejscowe Ostrów pozn. dzięki ofiarności swych członków uruchomiło przed kilku tygodniami własną bibljotekę, na rozszerzenie której i udostępnienie szerszemu ogółowi koleżanek i kolegów brak nam odpowiednich funduszów.

Tą więc drogą zwracamy się do koleżanek i kolegów innych kół, aby raczyli ofiarować nam używane książki, a tem samem dopomóc do urzeczywistnienia naszych zamierzeń.

Zarząd Koła Miejscowego
Ostrów poznański

Dop. Red. Nazwiska łaskawych ofiarodawców ogłosimy w Poczcie.

Do P. T. Kolegów Pocztowców

Ktoby wiedział o adresie p. Stefana Kosteckiego, syna Feliksa, rocznik 1903, zamieszkałego w miejscowym ewentualnie zamiejscowym okręgu doręczeń odnośnego urzędu, proszony jest o powiadomienie mnie. Ewentualne koszty połączone z udzieleniem informacji zwrócę.

Stanisław Gintowt
Urząd Pocztowy Wilno 7.

Pamiętajcie, że bezrobotni potrzebują szybkiej pomocy całego społeczeństwa

Nasze

SANATORJUM

w Zakopanem

przyjmuje osłabionych i chorych płucnych. **Członkowie** Związku oraz ich rodziny płacą (o ile są skierowani przez lekarza) **5 zł.,** pracownicy państwowi niezczłonkowie 6,50 zł.

Opłata od osób prywatnych wynosi 16 zł. Wykwintne i obfite odżywianie (5 razy dziennie). — Całkowita opieka lekarska. — Roentgen, lampa kwarcowa, sollux, djatermja, inhalacja, analizy oraz wszelkie zabiegi lekarskie na miejscu,

UWAGA: Zgłoszenia przyjmuje bezpośrednio Dyrekcja Sanatorjum w Zakopanem.

Redaktor odpow.: W. Godusławski. Wydawca: **Zarząd Główny Związku Prac. Poczt., Telegr. i Telef. R. P. Warszawa, Bednarska Nr. 25.**

Drukarnia Artystyczna, Warszawa, Nowy Świat 47, tel 635-80 i 635-83.